

De syv menigheter i Åpenbaringsboken

Av Jan Lilleby

Ut fra de detaljerte tekstene i Åp. 1-4 finner vi de såkalte 'Syv Sendebrev' til de syv menighetene som blir nevnt:

Efesus, Smyrna, Pergamum, Tyatira, Sardes, Filadelfia og Laodikea.

Disse har vært, og er fremdeles, gjenstand for diskusjon og flere tolkinger om hva eksakt de skulle ha av betydning i vår tid.

Vi må med én gang kunne slå fast at her har vi noe vi ellers ikke finner i NT: Syv brever som er 'diktert' av Jesus Kristus selv! De er ikke kommet opp fra Johannes sitt fantasifulle sinn, der han prøver å gi Jesus æren for innholdet. Nei, dette kommer direkte fra Jesus selv. Og det er ikke Johannes, i egenskap av å være apostel, som tar seg den frihet å formane eventuelt refse synd og negative ting i disse syv menighetene – for eksempel slik Paulus jo gjorde overfor korinterne og galaterne. Nei, det var altså Herren Jesus Kristus selv som tok seg av dette idet han gav Johannes en slik kraftfull åpenbaring både av nåtid og framtid.

Taler dette (de syv sendebrev) om et framtidig scenario som vil komme på de nevnte stedene (de var jo byer i antikken) – eller gjelder dette bare det som den gang fantes, da det ble skrevet ned av Johannes mens han jobbet i steinbruddet på Patmos?

Og til eksakt hvilken trosgruppe ble dette skrevet? Hvem eller hvilke var adressatene og hva betydning hadde disse i Herrens øyne den gang?

FORTID KONTRA FRAMTID

Det er etter min mening ingen tvil om at dette er formanings-brever som talte et *rettet budskap* og som var individuelt for hver av de nevnte menighetene som den gang eksisterte. Han nevner blant annet et da-tids fenomen: Den gnostiske vranglære sekten 'Nikolaittene' – som drev infiltrasjon i menighetene ved sin vranglære. Dermed har vi med én gang et element som tidfester budskapet *bare* til da-tiden og ikke til framtid.

Åp. 1, 11: «*Det du ser, skriv det i en bok og send det til de sju menigheter...*»

Ingen ordre fra Herren om at Johannes skulle skrive en bok for så å få den utgitt på verdensmarkedet for salg!

Dette var *adresserte brev* og dermed skulle de så leses av den respektive mottaker. Verden utenfor var...nettopp det, den var utenfor.

At vi i vår tid kan lese disse brevenes innhold i en boksamling vi kaller Bibelen, betyr ikke at brevene var til

deg og meg. Eller til en bestemt gruppe av troende. Vi er helt nødt til å begynne der når vi skal se over dette. Brevene gjaldt så absolutt BARE fortid når vi leser dem i vår tid.

Dersom brevene skulle gjelde i framtid, da får vi kjempeproblemer og store motsigelser i Bibelen! Det vil vi straks se når vi tar med Paulus i dette sakskomplekset. Da vil vi og få se at disse syv brev kom til i tiden før Paulus kom til dette området – det vi i dag vet er det syd-vestre distriktet av Tyrkia, en nasjon som regnes å være muslimsk hva gjelder religion. Hvis Jesu syv sendebrev ble sendt til disse etter at Paulus hadde etablert det frie nådeevangeliet slik vi finner dette i Efeserne og Kolosserne, så vil det som står i de syv brevene motsi Paulus sin evangelie-lære fullstendig. Nei, brevene ble nok sendt dit av Johannes i god tid før Paulus var ankommet med sin apostoliske tjeneste. **BILDE: Efesus ruinene.**

Skal byene, og dermed en eventuell framtidig 'menighet' der, gjenoppstå og forefinnes i den tid da Den store Trengsel herjer i Israel? Nepe. Dette blir usannsynlig spekulasjon og intet annet.

I dag er Efesus bare en samling romersk/hellenske ruiner, som bildet ovenfor viser, - til minne om en storhetstid da byen hadde bortimot 200 000 innbyggere. Skal den gjenoppbygges til gammel storhet (?) og antall innbyggere, og i endetiden få en menighet der som blir beskrevet slik:

Åp. 2, 1-7: «..dette sier han som holder de sju stjerner i sin høyre hånd, han som går midt mellom de sju lysestaker av gull: 2 Jeg vet om dine gjerninger og ditt arbeid og din utholdenhet, og at du ikke kan tåle de onde. Du har prøvet dem som kaller seg selv apostler, og ikke er det, og du har funnet at de er løgnere. 3 Du har tålmodighet, du har hatt mye å bære for mitt navns skyld, og du er ikke gått trett. 4 Men jeg har imot deg at du har forlatt din første kjærlighet. 5 Kom derfor i hu hva du er falt fra. Omvend deg, og gjør de første gjerninger! Men hvis ikke, så kommer jeg brått over deg og jeg vil flytte din lysestake bort fra sitt sted – hvis du ikke omvender deg. 6 Men du har dette: Du hater nikolaittenes gjerninger, som jeg og hater. 7 Den som har øre, han høre hva Ånden sier til menighetene: Den som seirer, ham vil jeg gi å ete av livets tre, som er i Guds Paradis!»

Legg også merke til en spesiell ting i dette: Ingen av de syv byene lå i Israel, men i Romerriket der mange jøder

var spredt i diasporaen. Det var dette området som Paulus ble sendt til av Kristus, se Apg. 13-28 kap.

Dermed ser vi at de syv sendebrev ble sendt til *messianske Jesus-troende menigheter* som siden kom under Paulus sin påvirkning og omsorg. I den tidsperiode som beskrives i Apostelgjerningene år 34-62 e. Kr. I denne perioden talte Gud bare til sitt *eget folk, jødene, Israel,* og ville ha dem omvendt til Jesus Kristus slik at han kunne komme igjen fra himmelen og etablere det millenniets kongerike i Israel. Israel var ennå en *segregert nasjon* og var skilt ut fra verden ved Mose lov og bud, som av Paulus ble kalt for 'Gjerdets skillevegg – fiendskapet' i Ef. 2, 14-15.

Paulus selv, i noen brev, klager over at *falske apostler* tråkket i hælene hans og prøvde å rive til seg makt og innflytelse over menighetene i keiserrikets diaspora. J.fr. Åp. 2, 2. Disse falske apostlene – sa Paulus – gjorde seg om til 'Lysets tjenere', men de tjente egentlig den onde og ikke Kristus. 2. Kor. 11, 14-15. Disse var med i den vranglære sekten som kaltes 'Nikolaittene'.

Da de syv sendebrev ble skrevet og deretter sendt ut av Johannes, var det ennå ikke blitt åpenbart/etablert *menighetens tidshusholdning* som kom med Paulus. Den kom idet Israel først falt fra Gud som nasjon i Apg. 28, 25-28 fordi de ikke ville omvende seg.

De syv sendebrevne kan dermed *overhodet ikke brukes som gyldige* overfor vår tids menighet som lever i *nådens tidshusholdning* med det frie nådeevangeliet etter Paulus.

Åp. 2, 5 sier – *omvend deg og gjør de første gjerninger...* og dette henviser til Mose lov og bud, der troen måtte vises i form av gjerninger.

Men i vår tid, det frie nådeevangeliets tid, heter det i stedet: «Av nåde er dere frelst, ved tro, ikke av dere selv, det er en Guds gave, ikke av gjerninger for at ingen skal rose seg.» Ef. 2, 8-9.

Det er jo direkte ironisk at det er nettopp i Efeserbrevet fra Paulus, at vi finner at gjerninger er utelukket. Likeså og nettopp derfor, er også Mose lov avskaffet, og at gjerdets skillevegg mellom jødene og verden var nå revet ned. Israel var falt ifra Gud.

Ingen av sendebrevene i Åp. 1-4 har noe som helst å gjøre med vår tid der vi har det frie nådeevangeliet å tro på og å ha som rettesnor!

Vi hører IKKE på det *som Ånden sier til menighetene* (Åp. 2, 7) – nei vi har blitt gitt å tro på og å lese det som hedningenes apostel Paulus har talt og skrevet, og INGEN annen form for troslære enn hans. Kort sagt: Det frie nådeevangeliet som befinner seg kun innen *Efeserbrevet og Kolosserbrevet*. Bare der har vi troslære til menighetens husholdning. Alle andre bibeldeler i N.T. har bare å gjøre med Israel og det kommende kongeriket som skal opprettes ved Jesu annet komme.

Nådeevangeliet har aldri vært basert på Mose lov eller noen jødisk tradisjon, det er bare åpenbart Paulus og nevnes

som en hemmelighet som har vært skjult i Gud selv, før det ble åpenbart ham. Se Ef. 3, 1-9 og Kol. 1, 25-26. Bare i disse to brev finner vi nevnt/henvist til 'Hemmeligheten' – dette med et nytt evangelium som har himmelen (gresk: Epiuranos) der oppe som frelseshåp og er til alle folk i verden, et internasjonalt evangelium.

Når så mange forkynnere rører og tuller med disse syv sendebrev i Åp. 1-4 så blir det helt åndelig lære-tåke. Man finner på de mest fantasifulle ideer for å prøve å bruke de brevene som budskap rettet til nåde-tidens menighet, i vår tid og situasjon. Mange villfarne predikanter, særlig i USA (!) bruker slik en feil tolking av de syv sendebrevene, at de mener det kan gjelde symbolsk for kristenheten over hele verden. Men i Bibelen ser vi at disse begrenset seg til bare en liten del av det syd-vestlige Tyrkia. Deres villfarelse er dermed totalt selv-avslørende. Bibelen har jo navngitt disse syv byene der de syv menighetene befant seg – og alle var i Tyrkia, ja – faktisk samme område som vi finner at Paulus virket som hedningenes apostel.

Man bruker eksempelvis Laodikea-formaningene i Åp. 3, 14-22 til å påklage og formane verdens kristenhet fordi den nå har samme sinnstilstand som Laodikea da hadde, nemlig den var blitt lunken, og den var blitt fattig og arm enda den trodde om seg selv at den var rik! (Vers 15-17). Fordi den var kommet dit, skulle Herren utspy den av sin munn – den visste ikke at den var både ussel, ynkelig, fattig, blind og naken. Jeg kan forsikre leserne at dette er en umulighet i vår tid med nådeevangeliet – Herren vil så visst ikke ut-spy noen som helst, for vi er under den frie nåden, som er Guds gave til oss troende, en gave han ikke krever tilbake. Vi har også fått ved inntreden i kristentroen Den Hellige Ånd som pantet på vår himmel-arv og som en billett til det himmelske (innsegl, skrev Paulus). Så det er utelukket at Herren skulle kaste noen troende ut av denne frelsen! Sjekk dette mot bibelversene nedenfor. Nådeevangeliet var ikke blitt åpenbart for verden den gang da Jesus ba Johannes om å skrive til de syv menighetene.

Da var det bare Kongerikets Evangelium (Tusenårsrikets løfte) som ble forkynt til Israel av apostlene.

Dette blir veldig gjennomslående når vi leser i Kol. 4,12-18 Paulus' aller siste ord nedskrevet noensinne, der Paulus nevner Laodikea uten noen form for refs eller irettesettelse...ja intet som kan jammes med Åp. 3, 14-22 og det ynkelige vrak av en menighet som der framstilles.

*«Epafras, som er en av deres egne (en hedning og ikke en jøde), hilser dere. Han er en Kristi Jesu tjener som alltid strider for dere i sine bønner, for at dere **kan stå fullkomne og fullvisse i all Guds vilje.** 13 For jeg gir ham det vitnesbyrd at han har mye strev for dere **og for dem som er i Laodikea og Hierapolis.** 14 Lukas, den kjære legen, hilser dere. Likeså Demas. 15 **Hils brødrene i Laodikea,** og Nymfas og menigheten i hans hus. 16 Når dette brevet (Kolosser brevet) er blitt opplest hos dere, sørg da*

for at det også blir opplest i menigheten i Laodikea, og at dere får lese det brevet som dere kan få fra Laodikea.

17 Si til Arkippus: Gi akt på den tjenesten du har fått i Herren, så du fullfører den! 18 Hilsen med min egen, Paulus' hånd. Kom i hu mine lenker! Nåden være med dere!»

Dette er de aller siste hilsener som Paulus, hedningenes apostel, skrev. Og i både Efeserbrevet og Kolosserbrevet finner vi nådeevangeliet som lære-basis for det han lærte fram. Kolosserbrevet er det yngste skrivet i hele Bibelen, av det vi kaller lære-brev, fra omkring 63 e. Kr. og det antas at Paulus døde i 67 e. Kr. De aller yngste skrivene – utenom lære-brevene – er selvsagt de fire historie skrivene fra Matteus, Markus, Lukas og Johannes.

I Ef. 1 ser vi at vi troende er blitt velsignet med ALL ÅNDELIG VELSIGNELSE i himmelen i Kristus.

Gud har satt oss over og inn i sin elskede Sønnens rike i det himmelske.

Kolosserbrevet ble på Paulus sin ordre opplest i Laodikea-menigheten.

De var kommet inn under den frie nådefrelsen, og det ventet ikke noen som helst straffe-oppgjør med Herren på grunn av lunkenhet etcetera, slik som i Åp. 3,14-22. Nådeevangeliet umuliggjorde at de synder/feil/mangler/etc som påpekes i de syv sendebrev kunne forholdes for den kristne troende flokk. Dette nåde-evangelium kom med Paulus fra og med cirka år 62-63 e. Kr. da Paulus var i romersk fengsel, etter at han først hadde blitt frikjent i ankeretten under Nero.

Kolosserbrevet/Efeserbrevet stenger også helt for muligheten til at de syv menighetene i Åp. 1-4 skulle bli gjenreist i endetiden og dermed komme inn over kristenheten. De syv menighetene hadde kun en nå-tid betydning i samme tidsperiode som apostlene virket, og har intet å gjøre med endetiden der vi finner Den store Trengsel for Israel.

De nevnte syv byene fra antikkens Tyrkia vil aldri bli gjenreist, inkludert både Efesus og Laodikea, og heller ikke kan man tenke at Herrens ord i de syv brevene noen gang kunne gjøres gjeldende for kristenhetens troende. De var

bare skrevet til de jødiske messianske troende i Romerriket, og hadde med Israels håp å gjøre og det lovte tusenårige kongeriket som en dag skal komme.

Nei, nåde-evangeliets tid vil vare og vil herske helt fram til at Den store Trengsel faller over Israel idet Gud sender ned Elias og Moses (se Åp. 11) for å profetere for Israel om de kommende plager og straffedommer. Disse finner vi i Åpenbaringsboken fra det 6. kapittel – som de syv segl, syv basuner og syv vredeskåler og de tre vé ropene.

□□
□□